

**ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING
(OER)**

2019 – 2020

ex. artikel 7.13 WHW

**BACHELOROPLEIDING
CIVIELE TECHNIEK**

Inhoudsopgave

Paragraaf 1 – Algemeen

Artikel 1 – Toepassingsgebied van de regeling.....	3
Artikel 2 – Begripsbepalingen.....	3

Paragraaf 2 – Toelating en vooropleiding

Artikel 3 – Toelating bacheloropleiding.....	4
Artikel 4 – Colloquium doctum.....	5

Paragraaf 3 – Inhoud en inrichting van de opleiding

Artikel 5 – Doel van de opleiding.....	5
Artikel 6 – Niet van toepassing.....	6
Artikel 7 – Inrichting opleiding en examens.....	6
Artikel 8 – Vorm van de opleiding.....	6
Artikel 9 – Taal.....	6
Artikel 10 – Honours Programme.....	6
Artikel 11 – (verplichte) deelname aan opleiding.....	7
Artikel 12 – Evaluatie opleiding.....	7

Paragraaf 4 – Aanmelding en terugtrekking tentamens

Artikel 12a – Verplicht aanmelden vakken.....	7
Artikel 12b – Afmelden vak.....	8
Artikel 13 – Aanmelden schriftelijk tentamen.....	8
Artikel 14 – Aanmelden overige tentamens en praktische oefeningen.....	9
Artikel 15 – Terugtrekking.....	9

Paragraaf 5 – Tentamens

Artikel 16 – Vorm van de tentamens en de wijze van toetsen algemeen.....	9
Artikel 17 – Tijdvakken en aantal schriftelijke tentamens.....	10
Artikel 18 – Mondelinge tentamens.....	10
Artikel 19 – Vaststelling en bekendmaking van de uitslag.....	10
Artikel 20 – Het inzagerecht.....	11
Artikel 21 – De nabespreking van tentamens.....	11
Artikel 22 – Geldigheidsduur tentamens.....	12
Artikel 23 – Vrijstelling van een tentamen of van verplichting deelname praktische oefening.....	12
Artikel 24a – Tijdvakken en frequentie examens.....	12
Artikel 24b – Ongeldigverklaring tentamen.....	12

Paragraaf 6 – Studeren met een functiebeperking

Artikel 25 – Aanpassingen ten behoeve van studenten met een handicap of chronische ziekte.....	12
--	----

Paragraaf 7 – Studiebegeleiding en (bindend) studieadvies

Artikel 26 – Studiebegeleiding en Studievoortgangscontrole.....	123
Artikel 27 – (Negatief) bindend studieadvies.....	13

Paragraaf 8 – Slotbepalingen

Artikel 28 – Strijdigheid met de regeling.....	14
Artikel 29 – Wijziging regeling.....	14
Artikel 30 – Overgangsregeling.....	14
Artikel 31 – Bekendmaking.....	15
Artikel 32 – Inwerkingtreding.....	15

Annex bij art. 3.....	16
------------------------------	-----------

Annex bij TER.....	17
---------------------------	-----------

Paragraaf 1 – Algemeen

Artikel 1 – Toepassingsgebied van de regeling¹

1. Deze regeling, inclusief annex, is van toepassing op het onderwijs en de examens van de [bacheloropleiding Civiele Techniek](#), hierna te noemen de 'opleiding'.
2. De opleiding wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van de faculteit Civiele Techniek en Technische Aardwetenschappen van de Technische Universiteit Delft, hierna te noemen de 'faculteit'.

Artikel 2 – Begripsbepalingen

De in deze regeling voorkomende begrippen hebben, indien die begrippen ook voorkomen in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), de betekenis die deze wet eraan geeft.

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. annex: de bijlage (voorheen: Uitvoeringsregeling) behorende bij deze Onderwijs- en examenregeling (hierna: annex);
- b. cohort: de groep studenten die zich in een bepaald studiejaar voor het eerst voor de opleiding heeft ingeschreven;
- c. eerste studiejaar: de eerste periode in de opleiding met een studielast van 60 studiepunten, genoemd in artikel 7.8b lid 8 van de wet;
- d. examens: toetsing, waarbij door de examencommissie overeenkomstig artikel 7.10 van de wet wordt vastgesteld of alle tentamens van de tot het programma behorende vakken met goed gevolg zijn afgelegd;
- e. examencommissie: de examencommissie van de opleiding ingesteld overeenkomstig artikel 7.12a van de wet;
- f. examinerator: degene die conform artikel 7.12c van de wet door de examencommissie wordt aangewezen ten behoeve van het afnemen van tentamens;
- g. functiebeperking: alle aandoeningen die (vooralsnog) chronisch of blijvend van aard zijn en die de student structureel beperken bij het volgen van onderwijs en/of het doen van tentamens of practica;
- h. graad: een academische titel verleend door universiteiten en hogescholen als een indicatie van de voltooiing van een opleiding, of als een ere-erkenning van prestatie (hier: BSc in civiele techniek);
- i. houdbare deelresultaten: resultaten voor deeltentamens die expliciet staan vermeld in de digitale studiegids en waaraan studiepunten zijn gekoppeld;
- j. kwartiel: de helft van een semester;
- k. negatief bindend studieadvies: de afwijzing verbonden aan het studieadvies aan het einde van het eerste jaar van inschrijving bedoeld in artikel 7.8b lid 3, eerste volzin;
- l. onderwijsleeromgeving: het huidige elektronisch systeem dat bestemd is voor het uitwisselen van onderwijs-informatie is *Brightspace*;
- m. opleiding: de bacheloropleiding Civiele Techniek / Masteropleiding Civiele Techniek bedoeld in artikel 7.3a lid 1 onder a van de wet;
- n. onderwijsregistratiesysteem: het huidige onderwijsregistratiesysteem is *Osiris*;
- o. praktische oefening: een praktische oefening als genoemd in artikel 7.13 lid 2 onder d van de wet, in een van de volgende vormen:
  - het maken van een scriptie,
  - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
  - het uitvoeren van een ontwerp- of onderzoekopdracht,
  - het uitvoeren van een project,
  - het verrichten van een literatuurstudie,
  - het doen van een stage,
  - het deelnemen aan veldwerk of een excursie,
  - het uitvoeren van proeven en experimenten,
  - of het deelnemen aan een andere onderwijsactiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden,
  - begeleide zelfstudie;

¹ Dit Onderwijs- en Examenreglement (OER) wordt per studiejaar vastgesteld. De geldigheid gaat in op de eerste dag van het desbetreffende studiejaar. Onderhavig OER vervangt hierbij alle vorige versies.

- p. student: degene die als student of extraneus is ingeschreven aan de Technische Universiteit Delft voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de tentamens en het examen van de opleiding;
- q. studiepunten: studiepunten of European Credit (EC) conform het European Credit Transfer System (ECTS); één studiepunten heeft een studiebelasting van 28 uur;
- r. schakelprogramma: een deficiëntieprogramma gericht op doorstroming naar een masteropleiding, waarbij inschrijving in een bacheloropleiding plaatsvindt, maar geen bachelorgraad wordt verkregen;
- s. studieadvies eerste studiejaar: het advies bedoeld in artikel 7.8b lid 1 van de wet, dat aan iedere student uiterlijk aan het eind van diens eerste jaar van inschrijving wordt gegeven;
- t. studieduur: de duur vanaf inschrijving van de student tot en met het afleggen van het laatste examenonderdeel.
- u. studiegids: de digitale gids voor de opleiding die specifieke informatie met betrekking tot de vakken van de opleiding bevat (www.studiegids.tudelft.nl);
- v. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een vak, alsmede de beoordeling van dat onderzoek door tenminste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinator;
- w. vak: een onderwijsseenheid van de opleiding als bedoeld in artikel 7.3 leden 2 en 3 van de wet, waaraan een tentamen is verbonden, bestaande uit een of meer delen;
- x. werkdag: maandag tot en met vrijdag met uitzondering van de erkende feestdagen en door de instelling aangewezen collectieve sluitingsdagen;
- y. wet: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, afgekort tot [WHW](#), Staatsblad 593 en zoals sindsdien gewijzigd.

2. De overige in deze regeling voorkomende begrippen hebben de betekenis die de wet eraan geeft.

3. Waar in deze regeling tentamen staat vermeld, wordt ook deeltentamen bedoeld, met uitzondering van de artikelen 19, lid 1, eerste volzin, en 22.

Paragraaf 2 – Toelating en vooropleiding

Artikel 3 – Toelatingen bacheloropleiding

1. Toegang tot het onderwijs van de bacheloropleiding Civiele Techniek heeft de bezitter van een in de wet en bijbehorende ministeriële regelingen genoemd diploma met het juiste profiel of vak, dan wel degene die voldoet aan de gestelde eisen.

De vooropleidingseisen zijn hierna uitgewerkt per soort diploma.

a. Diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO; als bedoeld in art. 7.24.1 a of b WHW) of getuigschrift VWO Suriname

profiel N&T	[rechtstreekse toelating]
profiel N&G	[met wiskunde B en natuurkunde]
profiel E&M	[met wiskunde B en natuurkunde]
profiel C&M	[met wiskunde B en natuurkunde]

Voorts geldt het volgende:

- degenen die beschikken over een VWO–diploma met een profiel N&G van vóór 2007 worden rechtstreeks toegelaten;
- degenen die beschikken over een VWO–diploma 'oude stijl' met Wiskunde B en Natuurkunde in het vakkenpakket, worden rechtstreeks toegelaten;
- degenen waarbij de bovengenoemde vakken geen deel hebben uitgemaakt van het diploma, dienen deze deficiënties te hebben weggewerkt, alvorens ingeschreven en toegelaten te kunnen worden (uiterlijk 31 augustus).

b. Bachelor– of Masterdiploma of Doctoraal diploma, dan wel een diploma propedeutisch examen hoger beroepsonderwijs, behaald aan een Nederlandse instelling

Voor deze categorie geldt het volgende:

- voor degenen die beschikken over een VWO–diploma, als genoemd onder a, gelden de voorwaarden onder a;
- degenen met een HAVO– of MBO–diploma dienen de deficiënties t.o.v. het VWO–niveau [wiskunde–B, natuurkunde] te hebben weggewerkt, alvorens ingeschreven en toegelaten te kunnen worden (uiterlijk 31 augustus).

c. Buitenlands diploma

Een buitenlands diploma (al dan niet behaald in het buitenland) dan wel een diploma op basis van een Europees of Internationaal Baccalaureaat, dient gelijkwaardig te zijn aan het VWO-diploma, en de vakken wiskunde-B en natuurkunde te bevatten. De gelijkwaardigheid wordt vastgesteld door het College van Bestuur.

Voorts dient deze categorie te voldoen aan de eisen van voldoende beheersing van de Nederlandse of Engelse taal, zoals in de bijlage bij artikel 3 aangegeven.

2. De toelatingscommissie van de bacheloropleiding beoordeelt in alle overige niet-standaardgevallen het diploma op de aanwezigheid van een toereikend wis- en natuurkundeniveau, toereikend taalniveau en een equivalent VWO-niveau.

Artikel 4 – Colloquium doctum

1. De uitvoering van het toelatingsonderzoek bedoeld in artikel 7.29 leden 2 en 3 WHW, het colloquium doctum, is opgedragen aan de voor de gezamenlijke opleidingen ingestelde TU-commissie Colloquium Doctum.
2. Degenen die de leeftijd van eenentwintig jaar hebben bereikt en in aanmerking willen komen voor een colloquium doctum moeten beschikken over:
  - 1) een deelcertificaat van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, VWO, in de vakken wiskunde en natuurkunde, dan wel in het bezit te zijn van een certificaat van een bijscholingscursus of van een bij de instelling afgelegde toets en
  - 2) voldoende uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal. Dit is ook een vereiste bij Engelstalige opleidingen.
3. De TU-commissie Colloquium Doctum onderzoekt of de kandidaat over de in lid 2 genoemde (deel)certificaten beschikt. Wanneer dit het geval is, voert de commissie een gesprek met de kandidaat, waarin zij een nader onderzoek doet en tevens dient vast te stellen of de kandidaat over voldoende uitdrukkingsvaardigheid in de Nederlandse taal beschikt.

Paragraaf 3 – Inhoud en inrichting van de opleiding

Artikel 5 – Doel van de opleiding

1. Met de opleiding wordt beoogd:
  - a. studenten op te leiden tot Bachelor of Science in de Civiele Techniek, waarbij de eindtermen zoals hieronder beschreven bereikt dienen te worden;
  - b. toelating tot een op de opleiding aansluitende masteropleiding, zijnde primair de masteropleiding Civiele Techniek.
2. De volgende specifieke eindtermen per opleiding dienen bereikt te worden:
  - a. in staat zijn om de binnen hun vakgebied aanvaarde analyse- en onderzoekstechnieken juist toe te passen;
  - b. in staat zijn om kritisch de waarde van argumenten, aannames, abstracte begrippen en gegevens te bepalen, om beoordelingen te maken en bij te dragen tot oplossingen van complexe problemen;
  - c. inhoudelijk begrip hebben van onderzoek in hun vakgebied in complexe en onvoorspelbare contexten en in staat zijn om bepaalde aspecten van hedendaags onderzoek te beschrijven en er commentaar op te geven;
  - d. in staat zijn om de methodes en technieken die ze hebben geleerd, toe te passen om hun kennis en begrip te oefenen, te verstevigen, uit te bouwen en toe te passen, en om teamprojecten op te starten en uit te voeren, bij voorkeur in een multidisciplinaire omgeving;
  - e. in staat zijn informatie, ideeën, problemen en oplossingen over te dragen op zowel een publiek van vakgenoten als een lekenpubliek, bij voorkeur in een internationale omgeving;
  - f. zich bewust zijn van mogelijke ethische, sociale, omgevings-, esthetische en economische gevolgen van het uitoefenen van hun vak;
  - g. de leercapaciteiten hebben die nodig zijn als verder beroeps- of universitair onderwijs gewenst is;
  - h. waardering hebben voor de onzekerheid, ambiguïteit en beperkingen van kennis.

Voorts dienen de studenten met een bachelordiploma:

- a. systematisch begrip te hebben van de belangrijkste aspecten van het vakgebied;
- b. basiskennis te hebben van methodes die in het vakgebied worden gebruikt alsmede technische vaardigheid;
- c. enige scholing te hebben gehad in de theoretische kennis en onderzoeksmethodes en in het ontwikkelen van modellen;
- d. basiskennis te hebben van hun vakgebied en van de samenhang tussen de specifieke onderwerpen binnen dat vakgebied;

- e. zich een speciale ziens- en denkwijze te kunnen vormen binnen een bepaald onderwerp;
- f. zich bewust te zijn van samenhang met andere vakgebieden.

Artikel 6 – niet van toepassing

Artikel 7 – Inrichting opleiding en examens

1. Aan de opleiding is het bachelorexamen verbonden met een studielast van 180 studiepunten. Onderdeel hiervan maakt uit het eerste studiejaar met een studielast van 60 studiepunten dat afgesloten wordt met een bindend studieadvies. Het tweede en derde studiejaar kennen een studielast van 120 studiepunten. Onderdeel van deze fase is een minor met een studielast van 30 studiepunten.
2. De minor als onderdeel van de opleiding bevat de volgende varianten, als nader uitgewerkt in de bijlage:
  - a. Thematische minor, zoals goedgekeurd door de universiteit,
  - b. Vrije minor, zoals goedgekeurd door de examencommissie
Dit kan bijvoorbeeld een vrije minor aan de Technische Universiteit Delft zijn, een minor aan een andere VSNU geaccrediteerde universiteit, een minor aan een partneruniversiteit (LDE minor) of een minor aan een buitenlandse partneruniversiteit.
3. Het bachelorexamen wordt afgerond met een integrerende toets of opdracht die nader is omschreven in de annex. Uit deze toets of opdracht blijkt dat de student de in de opleiding opgedane kennis, inzicht en vaardigheden heeft en kan toepassen.
4. Het opleidingsprogramma met de vakken en per vak de studielast, het aantal contacturen, de tentamenvorm, de tentamenprogrammering en de taal is omschreven in de studiegids.
5. In de studiegids wordt de feitelijke vormgeving van het onderwijs nader uitgewerkt.

Artikel 8 – Vorm van de opleiding

De opleiding wordt uitsluitend voltijds verzorgd.

Artikel 9 – Taal

1. Het onderwijs wordt gegeven, en de tentamens en examens worden afgenomen in het Nederlands.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan de decaan in bepaalde gevallen toestemming geven om delen van het onderwijs in het Engels te geven:
3. – wanneer het onderwijs betreft dat in het kader van een gastcollege door een anderstalige docent wordt gegeven;
– indien de specifieke aard, de inrichting of de kwaliteit van het onderwijs dan wel de herkomst van de studenten daartoe noodzaakt;
– wanneer het onderwijs en de tentamens van de specialisatievakken in het Engels worden verzorgd.
3. Bij het onderwijs in het Engels kan de examencommissie een student toestaan tentamens in het Nederlands af te leggen, indien dit aantoonbaar in het voordeel van de student is.

Artikel 10 – Honours Programme

1. Studenten die het eerste cursusjaar in één jaar hebben gehaald en voorts te voldoen aan de in de Honours Programme genoemde criteria, worden uitgenodigd om zich aan te melden voor het Bachelor Honours Programme voor excellente bachelorstudenten.
2. De studenten worden door de opleidingsdirecteur of een door de opleidingsdirecteur ingestelde honourscoördinator of honourscommissie op basis van de in de Honours Programme genoemde criteria geselecteerd en toegelaten tot het Bachelor Honours Programme.
3. Het Bachelor Honours Programme bestaat uit ten minste 20 studiepunten.
  - a. Ten minste 5 studiepunten worden gedaan in het instellingsbrede deel van het Bachelor Honours Programme, dat bestaat uit de volgende componenten:

- maatschappelijke betrokkenheid,
  - ondernemerschap,
  - leiderschap,
  - ontwikkelen van specifieke competenties.
- b. Ten minste 15 studiepunten worden gedaan in het facultaire deel van het Bachelor Honours Programme, waarvan de samenstelling – inhoud en keuzemogelijkheden – wordt beschreven in het Honours Programme.
4. De student die voor deelname aan het Bachelor Honours Programme is geselecteerd, legt de keuze die deze uit het facultaire deel heeft gemaakt, ter goedkeuring voor aan de opleidingsdirecteur respectievelijk de honourscoördinator of honourscommissie.
5. De beoordeling of aan alle eisen van het Bachelor Honours Programme is voldaan, geschiedt door de examencommissie.
6. De student die met goed gevolg aan het Bachelor Honours Programme heeft deelgenomen, krijgt hiervoor een certificaat dat wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie en de Rector Magnificus.

Artikel 11 – (Verplichte) deelname aan opleiding

1. Van elke student wordt actieve deelname verwacht aan de vakken waar deze voor wordt getentamineerd.
2. Waar nodig bestaat de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.
3. Eventuele aanvullende verplichtingen worden per onderdeel in de vakbeschrijving omschreven.

Artikel 12 – Evaluatie opleiding

1. De opleidingsdirecteur draagt zorg voor de evaluatie van het onderwijs.
2. De wijze waarop het onderwijs in de opleiding wordt geëvalueerd wordt vastgelegd in het facultair handboek kwaliteitszorg, dat wordt voorgelegd aan de facultaire studentenraad en opleidingscommissie.
3. De opleidingsdirecteur stelt de opleidingscommissie op de hoogte van de uitkomsten van de evaluatie, de voorgenomen aanpassingen naar aanleiding hiervan en het effect van daadwerkelijke aanpassingen.

Paragraaf 4 – Aanmelding en terugtrekking tentamens²

Artikel 12a – Verplicht aanmelden vakken

1. De student is verplicht zich per semester aan te melden voor elk vak dat de student wenst of verplicht is te volgen, met inachtneming van het overige in dit artikel bepaalde. De student dient zich per vak in te schrijven via Osiris.
2. De student die zich niet voor een vak heeft aangemeld volgens de daartoe voorgeschreven wijze is uitgesloten van deelname aan het onderwijs van dat vak.
3. De student die voor de eerste keer deelneemt aan het eerste studiejaar van een bachelor-, master- of schakelprogramma, wordt door de faculteit aangemeld voor alle verplichte vakken uit het studieprogramma van het eerste semester van het eerste studiejaar. De aanmelding voor een keuzevak geschiedt voor deze eerste inschrijvers volgens de in de studiegids omschreven procedure.
4. De aanmelding voor een vak geschiedt per semester en is mogelijk gedurende de hierna genoemde aanmeldperiode waarbij de duur van deze periode een week korter is voor de aanmelding voor een vak met een beperkte capaciteit zoals bedoeld in lid 6 van dit artikel. Voor het aanmelden voor een minor gelden afwijkende bepalingen.
  - a. De aanmeldperiode voor de vakken van het eerste semester duurt
    - van maandag (9:00) onderwijsweek 4.6 tot en met zondag onderwijsweek 4.7 (23:59), en

---

² Let op: artikelen 12a en 12b zijn van toepassing op studenten CiTG vanaf september 2020.

- van maandag (9:00) tot en met zondag (23:59) van onderwijsweek 4.2 voor een vak zoals bedoeld in lid 6 van dit artikel.
- b. De aanmeldperiode voor alle vakken uit het tweede semester duurt
  - van maandag (9:00) onderwijsweek 2.3 tot en met zondag onderwijsweek 2.4 (23:59), en
  - van maandag (9:00) tot en met zondag (23:59) van onderwijsweek 2.1 voor een vak zoals bedoeld in lid 6 van dit artikel.

Twee weken na sluiting van de aanmeldperiode vindt een eerste controle op de in de studiegids gestelde toegangseisen plaats. Als de student op dat moment voldoet wordt zijn inschrijving definitief. Als de student op dat moment niet voldoet wordt hem de gelegenheid gesteld om wanneer mogelijk alsnog aan de toegangseisen te voldoen.

Een week voor de start van het semester vindt een tweede en laatste controle plaats op toegangseisen. Als de student op dat moment voldoet wordt zijn inschrijving definitief. Wanneer de student op dat moment niet voldoet aan de gestelde criteria volgt uitsluiting van deelname aan het vak.

5. De student kan zich per semester aanmelden voor vakken met een gezamenlijk totale maximum studiebelasting van 40 studiepunten. Als de student meer vakken wenst te volgen, dient deze hiertoe vóór de in lid 4 sub a of b van toepassing zijnde aanmeldperiode gemotiveerd en schriftelijk toestemming te vragen aan de directeur onderwijs van de faculteit, nadat de student hierover advies van de studieadviseur heeft ingewonnen. In geval van verkregen toestemming draagt de opleiding zorg voor de aanmelding voor het extra vak of vakken.
6. Voorafgaand aan de aanmeldperiode blijkt uit de studiegids welk vak of onderdelen van een vak een verplicht onderdeel van de opleiding vormen. De opleidingsdirecteur kan deelname aan een vak binnen een opleiding beperken in de volgende gevallen:
  - a. voor een vak met een maximum aantal deelnemers, vindt toelating plaats op basis van de in de studiegids vermelde criteria, met dien verstande dat een student voorrang geniet bij aanmelding voor een vak dat tot het verplichte deel van zijn opleiding behoort.
  - b. voor een vak met een toegangseis. De aanmelding van de student voor dit vak geldt dan als een voorinschrijving die wordt getoetst op basis van de in de studiegids vermelde toegangseisen alvorens de aanmelding definitief wordt.
  - c. indien voor deelname aan een keuzevak door de betreffende opleiding nadere eisen worden gesteld zoals opgenomen in de vakbeschrijving van de studiegids.
7. De student kan de directeur onderwijs tot uiterlijk twee weken voorafgaande aan het semester schriftelijk en gemotiveerd verzoeken om toestemming voor aanmelding voor een vak buiten de geldende aanmeldperiode op grond van bijzondere persoonlijke omstandigheden.
8. Wanneer de student heeft deelgenomen aan een (onderdeel van) een vak zonder zich hiervoor correct of tijdig te hebben aangemeld en waarvoor een beoordeling kan worden verkregen, is deze eventueel hiervoor verkregen beoordeling niet geldig. De student kan bij de examencommissie een met redenen omkleed schriftelijk verzoek indienen om een geldige beoordeling te kunnen verkrijgen. De examencommissie willigt het verzoek slechts in indien er sprake is van bijzondere omstandigheden.
9. De aanmelding voor een vak geldt niet als een aanmelding voor een tentamen. De student dient zich apart aan te melden voor het tentamen volgens de hiervoor geldende bepalingen.

Artikel 12b – Afmelden vak

1. De student kan zich te allen tijde afmelden voor een vak via Osiris waarna deze afmelding definitief is.
2. Wanneer een student zich voor een vak heeft afgemeld, dient deze zich voor een volgende gelegenheid opnieuw aan te melden overeenkomstig het bepaalde in artikel 12a.

Artikel 13 – Aanmelden schriftelijke tentamen

1. De aanmelding voor deelname aan een schriftelijk tentamen is verplicht en geschiedt door invoering van de gevraagde gegevens in Osiris, uiterlijk 14 kalenderdagen voor het tentamen. De student ontvangt hierover per email een tentamenticket als bevestiging.

2. Indien de student zich niet binnen de in lid 1 genoemde termijn heeft aangemeld, kan na afloop van deze termijn de student tot uiterlijk 3 kalenderdagen voor het betreffende tentamen door invoering van de gevraagde gegevens in Osiris een verzoek tot aanmelden voor dat tentamen doen. Het verzoek wordt ingewilligd voor zover plaatsen in de ingeroosterde tentamenzaal of –zalen beschikbaar zijn. De student ontvangt hierover per email een tentamenticket als bevestiging.
3. Wanneer sprake is van overmacht waardoor de student zich niet voor het tentamen heeft kunnen aanmelden, kan de examencommissie de student alsnog toestaan aan het tentamen deel te nemen.
4. Een student die zich niet heeft aangemeld voor het tentamen en dus niet op de deelnemerslijst staat, kan zich op de tentamendag vanaf een kwartier voor aanvang van het tentamen tot aan de start van het tentamen melden bij de surveillant. Deze student krijgt een half uur na aanvang van het tentamen in volgorde van melding bij de surveillant alsnog toegang tot de tentamenzaal voor zover er plaatsen beschikbaar zijn. Het gemis van een half uur tentamentijd kan niet worden gecompenseerd. De studenten die alsnog toegang hebben gekregen tot het tentamen worden aan de deelnemerslijst toegevoegd. De student doet het tentamen onder het voorbehoud van het onderzoek of hij gerechtigd is om aan het tentamen deel te nemen.
5. Indien in de situatie van het voorgaande lid na onderzoek blijkt dat een student niet gerechtigd was deel te nemen aan het tentamen, is het tentamenwerk niet geldig, wordt het niet beoordeeld en kan het niet leiden tot een resultaat. De student kan vervolgens bij de examencommissie een met redenen omkleed verzoek indienen om het als ongeldig aangemerkte tentamenwerk geldig te laten verklaren en te laten beoordelen. De examencommissie willigt het verzoek slechts in indien er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Artikel 14 – Aanmelden overige tentamens en praktische oefeningen

1. De aanmelding voor deelname aan een tentamen en/of praktische oefeningen anders dan een schriftelijk tentamen is verplicht en geschiedt op de wijze en binnen de termijn die in de studiegids of, voor aanvullende informatie, op het learning management platform (*Brightspace*) is aangegeven³.
2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie afwijken van de in lid 1 genoemde aanmeldingstermijn, echter alleen ten gunste van de student.
3. Studenten die zich niet tijdig hebben aangemeld, kunnen niet aan het tentamen en/of praktische oefeningen deelnemen. Alleen wanneer sprake is van bijzondere omstandigheden kan de examencommissie de student alsnog toestaan deel te nemen.
4. Bij niet gerechtigde deelname aan het tentamen en/of praktische oefeningen kan de examencommissie het resultaat voor het tentamen ongeldig verklaren.

Artikel 15 – Terugtrekking

1. Uiterlijk tot 3 kalenderdagen voordat een tentamen plaats vindt, kan een student zich via het onderwijsregistratiesysteem (Osiris) van het tentamen terugtrekken.
2. Wanneer een student zich van een tentamen heeft teruggetrokken, dient deze zich voor een volgende gelegenheid opnieuw aan te melden overeenkomstig het bepaalde in artikel 13 of artikel 14.

Paragraaf 5 – Tentamens

Artikel 16 – Vorm van de tentamens en de wijze van toetsen

1. De tentamens worden afgelegd op de wijze, zijnde mondeling, schriftelijk of anderszins, zoals in de studiegids is beschreven.
2. In de studiegids is beschreven op welke momenten en het aantal malen dat de tentamens afgelegd kunnen worden, alsmede de volgtijdelijkheid ervan, onverminderd het in deze regeling bepaalde omtrent schriftelijke en mondelinge tentamens.

---

³ Hieronder valt ook de verplichte begeleide zelfstudie voor de aansluitende tentamens van CTB1001-D2 en CTB1210, zoals in de studiegids bij deze vakken is beschreven.

3. Een student mag per studiejaar maximaal twee keer deelnemen aan een tentamen van een vak.
4. De examencommissie kan in bijzondere gevallen ten gunste van de student van het bepaalde in de leden 1 tot en 3 afwijken.
5. Uiterlijk twee weken voor het afnemen van een schriftelijk tentamen stelt de examinator de studenten in de gelegenheid kennis te nemen van voorbeelden van tentamenvragen- en antwoorden.

Artikel 17 – Tijdvakken en aantal schriftelijke tentamens

1. Tot het afleggen van de schriftelijke tentamens wordt tweemaal per studiejaar de gelegenheid gegeven, te weten:
  - aan het eind van de onderwijsperiode waarin het vak wordt aangeboden, en
  - in de vijfde week of aan het einde van eerstvolgende onderwijsperiode, met uitzondering van vakken die worden gegeven in het vierde en laatste kwartaal van het academische jaar; tenzij anders vermeld in de studiegids wordt hiervoor de tweede mogelijkheid geboden tijdens de herkansingsperiode in de maanden juli en augustus.
Beide tentamenmogelijkheden dienen te worden aangeboden in hetzelfde academisch jaar waarin het vak wordt gegeven.

Tot het afleggen van vaardigheidsproeven bij practica en projecten, het bacheloreindwerk uitgezonderd, wordt men eenmaal per jaar in de gelegenheid gesteld.

2. Van de gelegenheid tot het afleggen van schriftelijke tentamens wordt jaarlijks een rooster gemaakt dat voor het begin van de betreffende onderwijsperiode bekend wordt gemaakt.
3. Indien ten aanzien van een tentamen niet is aangegeven hoeveel keer per studiejaar het kan worden afgelegd omdat het gaat over een vak dat niet door de opleiding zelf wordt verzorgd, is het daaromtrent bepaalde in de Onderwijs- en examenregeling van de desbetreffende andere opleiding van toepassing. De examencommissie kan hierover een afwijkende beslissing nemen.
4. In afwijking van het bepaalde in lid 1, worden bij vervallen vakken na het academisch jaar waarin het vak voor het laatst is gegeven, twee examenmogelijkheden aangeboden. Beide mogelijkheden liggen in het academisch jaar volgend op dat waarin het vak voor het laatst werd onderwezen.
5. De examencommissie kan in bijzondere gevallen toestaan dat meer dan tweemaal per jaar een tentamen in een vak kan worden afgelegd.

Artikel 18 – Mondelinge tentamens

1. Mondeling wordt niet meer dan één student tegelijk getentamineerd, tenzij de examinator anders heeft bepaald.
2. Het mondeling afnemen van een tentamen is openbaar, tenzij de examencommissie in een bijzonder geval anders heeft bepaald dan wel de student tegen de openbaarheid bezwaar heeft gemaakt.
3. Het mondeling tentamen wordt door minimaal twee examinatoren afgenomen.
4. De examinator moet voor aanvang van een mondeling tentamen de student verzoeken zich te legitimeren.

Artikel 19 – Vaststelling en bekendmaking van de uitslag

- 1 a. De examinator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen 15 werkdagen na afloop van de zitting vast.
Bij schriftelijke deeltentamens wordt de uitslag van het deeltentamen bekend gemaakt uiterlijk 5 werkdagen voor het daaropvolgende schriftelijke (deel)-tentamen.
b. Voor de vakken genoemd in artikel 10 lid 2 annex, geldt het bepaalde in lid 1a ook voor de (deel)tentamens.
2. De examinator stelt terstond na het afnemen van een mondeling tentamen de uitslag vast en reikt de student daarvan een schriftelijke verklaring uit.

3. De examiner stelt de uitslag van de beoordeling van een praktische oefening zo spoedig mogelijk vast, doch bij voorkeur uiterlijk binnen 15 werkdagen na afronding van de praktische oefening op het daarvoor vastgestelde moment. De uitslag wordt in het onderwijsregistratiesysteem (Osiris) gedateerd op de datum van afronding van de praktische oefening. Als het gaat om opeenvolgende praktische oefeningen waarbij de kennis opgedaan in een eerdere praktische oefening van belang is voor het volgen van het volgende praktische oefening, wordt de uitslag van de eerdere praktische oefening bekend gemaakt voor de daaropvolgende praktische oefening. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan houdt de examiner tijdig een nabespreking over de eerdere praktische oefening.
4. De examiner zorgt voor registratie en bekendmaking van de uitslagen in het onderwijsregistratiesysteem (Osiris) met in achtneming van de privacy van de student. Bij de uitslag van een tentamen wordt de student gewezen op het inzagerecht als bedoeld in artikel 20 alsmede op de beroepsmogelijkheid bij het College van Beroep voor de examens.
5. In afwijking van het voorgaande worden uitslagen behaald in de herkansingsperiode in augustus vastgesteld, geregistreerd en bekend gemaakt uiterlijk op de laatste werkdag van de week volgend op de tentamenweek in augustus.
6. Indien de examiner door bijzondere omstandigheden niet tot tijdige vaststelling van de uitslag in staat is, meldt hij dit met redenen omkleed aan de examencommissie en brengt de studenten en studentenadministratie hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

Artikel 20 – Het inzagerecht

1. Gedurende een periode van 20 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijk tentamen of de beoordeling van een praktische oefening krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk. Indien een student voornemens is beroep aan te tekenen tegen de beoordeling van zijn werk, wordt hem een kopie van de beoordeling verstrekt.
2. Gedurende de termijn genoemd in lid 1 kan iedere student die aan het tentamen heeft deelgenomen, kennisnemen van de vragen en opdrachten van het desbetreffende tentamen alsmede van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. De examiner kan bepalen dat de in de leden 1 en 2 bedoelde inzage of kennisneming geschiedt op een van tevoren vastgestelde plaats en op een van tevoren vastgesteld tijdstip.
4. Indien de student aantoonbaar buiten zijn schuld verhinderd te zijn of te zijn geweest op een aldus vastgestelde plaats en tijdstip te verschijnen, wordt hem een andere mogelijkheid geboden, zo mogelijk binnen de in lid 1 genoemde termijn. Plaats en tijdstippen bedoeld in de eerste volzin worden tijdig bekend gemaakt.

Artikel 21 – De nabespreking van tentamens

1. Gedurende tenminste 20 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag kan de student die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, of de beoordeling van de praktische oefening heeft ontvangen aan de desbetreffende examiner om een nabespreking verzoeken. De nabespreking geschiedt binnen een redelijke termijn op een door de examiner te bepalen plaats en tijdstip.
2. Zo spoedig mogelijk na de bekendmaking van de uitslag van een mondeling tentamen vindt op verzoek van de student dan wel op initiatief van de examiner een nabespreking plaats tussen de examiner en de student waarbij de gegeven beoordeling wordt gemotiveerd.
3. Indien door de examiner een collectieve nabespreking wordt georganiseerd, kan de student een verzoek als bedoeld in het vorige lid pas indienen, wanneer hij bij de collectieve bespreking aanwezig is, of wanneer hij buiten zijn schuld verhinderd is geweest bij de collectieve bespreking aanwezig te zijn.
4. De examencommissie kan toestaan dat van het bepaalde in de leden 2 en 3 wordt afgeweken.

Artikel 22 – Geldigheidsduur tentamens

1. De geldigheidsduur van een tentamenresultaat is onbeperkt. De decaan kan uitsluitend de geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen beperken, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn.
2. Indien sprake is van een beperkte geldigheidsduur op grond van het eerste lid, wordt de geldigheidsduur ten minste verlengd met de duur van de erkende studievertraging op basis van de Regeling Profileringsfonds TU Delft.
3. In een individueel geval kan de examencommissie de op grond van het eerste lid beperkte geldigheidsduur bij bijzondere omstandigheden verlengen of de op grond van het tweede lid verlengde geldigheidsduur verder verlengen.
4. Het bepaalde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing op een deeltentamen, tenzij in de studiegids de geldigheid van het deeltentamen aan een termijn is gebonden.

Artikel 23 – Vrijstelling van een tentamen of van verplichting deelname praktische oefening

1. De examencommissie kan na advies van de desbetreffende examinerator te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van een tentamen indien de student:
  - a. een eerder met goed gevolg afgelegd tentamen of examen in het hoger onderwijs binnen Nederland of daarbuiten die qua inhoud en niveau overeenkomt met het tentamen waarvoor vrijstelling wordt verzocht, of
  - b. aantoonbaar beschikken over voldoende kennis en vaardigheden die buiten het hoger onderwijs zijn opgedaan.

De examencommissie kan na advies van de desbetreffende examinerator te hebben ingewonnen, vrijstelling verlenen van de verplichting tot deelname van een praktische oefening met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen.

Artikel 24a – Tijdvakken en frequentie examens

Tot het afleggen van het bachelorexamen wordt in beginsel één maal per maand de gelegenheid gegeven. De data van de zittingen van de examencommissie worden voor het begin van het studiejaar gepubliceerd.

Artikel 24b – Ongeldigverklaring tentamen

De examencommissie is bevoegd tot ongeldigverklaring van een tentamen of een onderdeel daarvan indien een juist oordeel omtrent de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student op die toets of dat onderdeel redelijkerwijs niet mogelijk is gebleken. De examencommissie kan daartoe nadere regels vaststellen.

Paragraaf 6 – Studeren met een functiebeperking

Artikel 25 – Aanpassingen ten behoeve van studenten met een handicap of chronische ziekte

1. Studenten met een handicap of chronische ziekte komen op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek in aanmerking voor aanpassingen in het onderwijs, de tentamens en de praktische oefeningen. Deze aanpassingen worden zoveel mogelijk op hun individuele situatie afgestemd, maar mogen de kwaliteit of moeilijkheidsgraad van een vak of het examenprogramma niet wijzigen. De te verlenen faciliteiten kunnen bestaan uit een op de individuele situatie afgestemde vorm of duur van de tentamens en/of praktische oefeningen, of het ter beschikking stellen van praktische hulpmiddelen. Voorbeelden van aanpassingen worden gegeven in de bijlage.
2. Het verzoek genoemd in lid 1 wordt vergezeld van een recente verklaring van een arts of een psycholoog of, indien er sprake is van dyslexie, van een BIG-, NIP-, of NVO- geregistreerd testbureau. Zo mogelijk bevat deze verklaring een schatting van de mate waarin de studievoortgang wordt belemmerd.
3. Op verzoeken over aanpassingen die de onderwijsvoorzieningen betreffen beslist de decaan of namens hem de opleidingsdirecteur. Op verzoeken over aanpassingen die de examinering betreffen, beslist de examencommissie.

4. Aanpassingen in de tentaminering kunnen onder andere de volgende zaken betreffen:
  - het studiemateriaal (bijvoorbeeld beschikbaar stellen van beter toegankelijk studiemateriaal)
  - de vorm (bijvoorbeeld vervangen van een schriftelijke toets door een mondelinge of omgekeerd, het toetsen van de leerstof in de vorm van deeltentamens of het verlenen van ontheffing van aanwezigheidsplicht);
  - het tijdsbestek (bijvoorbeeld meer tijd bij tentamen, meer spreiding tentamens over de tentamenperiode, verlenen van ontheffing van toelatingseisen of verlengen van de periode waarin een onderdeel moet worden afgerond);
  - de hulpmiddelen die tijdens de toetsing worden toegestaan (bijvoorbeeld een Engels-Nederlands woordenboek voor dyslectici);
  - de locatie (het afleggen van het tentamen in een aparte prikkelarme ruimte).
5. Aanpassingen in de onderwijsvoorzieningen kunnen onder andere zijn:
  - het beschikbaar stellen van aangepast meubilair in de onderwijs- en tentamenruimtes;
  - het beschikbaar stellen van speciale apparatuur (bijvoorbeeld vergrotings- of braille-apparatuur voor slechtziende en blinde studenten of ringleidingen en solo-apparatuur voor slechthorende en dove studenten);
  - het beschikbaar stellen van beter toegankelijk studiemateriaal;
  - het beschikbaar stellen van speciale computerfaciliteiten (bijvoorbeeld spraakherkennings- of spraaksynthese software);
  - het beschikbaar stellen van een rustruimte.

Paragraaf 7 – Studiebegeleiding en (bindend) studieadvies

Artikel 26 – Studiebegeleiding en Studievoortgangscontrole

1. De decaan draagt zorg voor individuele studiebegeleiding van de studenten die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun oriëntatie op mogelijke studiewegen binnen of buiten de opleiding. Hij draagt tevens zorg voor een goede ondersteuning en begeleiding van studenten bij het maken van keuzes betreffende de studie.
2. Voor iedere student wordt het voor hem of haar geldende tentamen- en examenprogramma vastgelegd in het onderwijsregistratiesysteem (Osiris).
3. De onderwijsadministratie draagt er zorg voor dat iedere student de door hem behaalde resultaten via het onderwijsinformatiesysteem (Osiris) kan inzien en controleren.
4. Om uitvoering te geven aan het bepaalde in artikel 26 lid 1 wordt iedere student in het eerste cursusjaar begeleid door een mentor (student). De directeur onderwijs stelt nadere regels op met betrekking tot de begeleiding door de mentor.

Artikel 27 – (Negatief) bindend studieadvies

1. Aan iedere student wordt uiterlijk aan het eind van zijn eerste jaar van inschrijving voor de opleiding door de decaan een advies uitgebracht over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de bacheloropleiding tenzij deze zich heeft uitgeschreven voor 1 februari van dat studiejaar. Hij geeft aan iedere student die voor het eerst staat ingeschreven in het eerste studiejaar van de opleiding:
  - een preadvies (tevens met eventuele waarschuwing) in maart,
  - een voorgenomen bindend studieadvies begin augustus of een definitief positief studieadvies,
  - een definitief (positief of negatief) bindend studieadvies uiterlijk op 31 augustus.
2. De student die aan het eind van het eerste studiejaar (laatste resultaatdatum 31 augustus) minder dan 45 studiepunten behaald heeft, krijgt een negatief bindend studieadvies. De inschrijving van deze student wordt met ingang van de eerste van de maand volgend op de dagtekening van het besluit waarin dit advies staat vermeld, beëindigd, echter niet eerder dan met ingang van 1 september van het jaar volgend op het eerste studiejaar.
3. Voor de student aan wie voor meer dan 15 studiepunten vrijstellingen voor vakken in zijn eerste studiejaar zijn verleend die op grond van lid 6 van dit artikel niet voor de norm van 45 studiepunten meetellen, geldt dat hij in het eerste studiejaar niet 45 studiepunten dient te behalen maar het gehele eerste studiejaar afgerond dient te hebben.
4. Voor opleidingen die gezamenlijk met een andere instelling worden aangeboden, zal de norm in overleg met de betreffende instelling worden vastgesteld.

5. De beëindiging van de inschrijving als bedoeld in het eerst lid leidt tot uitsluiting van de opleiding gedurende de vier studiejaar na het studiejaar waarover het advies is uitgebracht.
6. De 45 studiepunten zijn afkomstig uit het programma voor het eerste studiejaar van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven.
7. In het geval aan de student vrijstellingen zijn verleend, mogen deze worden meegeteld voor de norm van 45 studiepunten als de activiteit op basis waarvan vrijstelling is verleend, heeft plaatsgevonden in hetzelfde academisch jaar als dat waarover het bindend studieadvies wordt gegeven. De vrijstellingen mogen niet worden meegeteld als de activiteit op basis waarvan vrijstelling is verleend, heeft plaatsgevonden voorafgaand aan het academisch jaar waarover het bindend studieadvies wordt gegeven.
8. Indien de decaan oordeelt dat een student op grond van persoonlijke omstandigheden de norm van 45 studiepunten niet heeft kunnen halen, verleent hij deze toestemming om in het volgende studiejaar de norm van 45 studiepunten uit het programma voor het eerste studiejaar van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven te behalen, waarbij de reeds in het eerste studiejaar behaalde studiepunten niet mogen worden meegerekend, dan wel het eerste studiejaar geheel af te ronden.
9. Indien de decaan oordeelt dat inschrijving na 1 oktober in die mate van invloed is geweest dat de norm van 45 studiepunten niet haalbaar was, verleent hij deze student toestemming om in het volgende studiejaar de norm van 45 studiepunten uit het programma voor het eerste studiejaar van de opleiding waarvoor de student is ingeschreven te behalen, waarbij de reeds in het eerste studiejaar behaalde studiepunten niet mogen worden meegerekend, dan wel het eerste studiejaar geheel af te ronden.

Paragraaf 8 – Slotbepalingen

Artikel 28 – Strijdigheid met de regeling

Bij strijdigheid van bepalingen in de studiegids of een ander document betreffende het onderwijs- en examenprogramma met deze regeling, gaat het bepaalde in deze regeling voor.

Artikel 29 – Wijziging regeling

1. Wijzigingen van deze regeling worden door de decaan bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Wijzigingen die van toepassing zijn op het lopende studiejaar, vinden slechts plaats indien de belangen van studenten hierdoor redelijkerwijze niet worden geschaad.
3. Wijzigingen van deze regeling kunnen niet leiden tot een voor de student nadelige wijziging van een reeds ten aanzien van hem genomen besluit.

Artikel 30 – Overgangsregeling

1. Indien de samenstelling van het opleidingsprogramma inhoudelijk wijziging ondergaat, wordt door de decaan een overgangsregeling vastgesteld en bekendgemaakt.
Overgangsregelingen zijn te vinden in het OER van het betreffende cohort.
2. In deze overgangsregeling worden in ieder geval opgenomen:
  - a. een regeling omtrent vrijstellingen die verkregen kunnen worden op grond van reeds behaalde tentamens,
  - b. de geldigheidsduur van de overgangsregeling.
3. Studenten volgen het opleidingsprogramma zoals dat gold of geldt bij het eerste studiejaar van hun inschrijving, tenzij onderdelen hiervan niet meer door de opleiding worden aangeboden. De student dient in dit geval over te stappen volgens de dan geldende overgangsregeling. Afwijkingen behoeven de goedkeuring van de Examencommissie. De student dient, alvorens hiervoor een aanvraag te doen, hierover advies te hebben ingewonnen bij een studieadviseur.
4. Indien een vak uit een opleidingsprogramma is vervallen, wordt na het laatste onderwijs in dit vak nog vier maal de gelegenheid geboden het tentamen in dit vak te doen, te weten het tentamen aansluitend op het onderwijs, een hertentamen in datzelfde studiejaar, en twee hertentamens in het daaropvolgende studiejaar.

Artikel 31 – Bekendmaking

1. De decaan zorgt voor een passende bekendmaking van deze regeling en de daarbij behorende bijlage alsmede van de wijziging ervan.
2. De Onderwijs- en examenregeling en de daarbij behorende bijlage worden in ieder geval geplaatst op de website van de opleiding.

Artikel 32 – Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2019.

Vastgesteld door de decaan van de faculteit op 27 juni 2019.

BIJLAGE bij art. 3 model OER (bachelor)

Taalniveau bezitters buitenlands diploma (c)

ALLEEN NEDERLANDSTALIGE BACHELOROPLEIDING

De Nederlandse taal:

Door het met goed gevolg afleggen van het examen Nederlands op het volgende niveau:

- GCE A Level
- Algemeen Secundair Onderwijs (ASO)
- European Baccalaureat (EB)
- Suriname VWO
- International baccalaureate (IB)
- Baccalaureat Serie S

Door het met goed gevolg afleggen van:

- De volledige cursus Nederlands van het TU Delft Centre for Languages and Academic Skills; of
- Het NT2-II certificaat en de vaktaal cursus van het TU Delft's Centre for Languages and Academic Skills.

De Engelse taal:

Door het met goed gevolg afleggen van een van de volgende toetsen:

- TOEFL iBT met een overall band score van 70
  - IELTS (academic version) met een overall band score van 5.5
  - Cambridge Assessment English:
    - o C1 Advanced (Certificate of Advanced English) met een overall score van tenminste 176.
    - o C2 Proficiency (Certificate of Proficiency in English) met een overall score van tenminste 180.
- Certificaten ouder dan twee jaar worden niet geaccepteerd.

De volgende kandidaten zijn vrijgesteld van het behalen van een Engelse taaltoets:

- Studenten met een nationaliteit van één van deze landen: Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Australië, Nieuw-Zeeland, Canada of Suriname;
- Studenten in het bezit van een International Baccalaureate, European Baccalaureate diploma, of Europees middelbare school diploma (pre-university certificate) of Surinaams VWO gelijkwaardig aan het Nederlandse VWO-niveau, met Engels als eindexamenvak. Vereist is een voldoende score ('pass') voor Engels op het middelbare school diploma;

ANNEX ONDERWIJS- EN EXAMENREGLEMENT

2019 – 2020

BACHELOROPLEIDING CIVIELE TECHNIEK

Dit Onderwijs- en Examenreglement geldt voor studenten cohort 2019 – 2020

Inhoudsopgave

Paragraaf 1 – Studieprogramma

Artikel 1 – Samenstelling studieprogramma.....	19
Artikel 2 – Samenstelling eerste studiejaar	19
Artikel 3 – Samenstelling major, tweede en derde cursusjaar	19
Artikel 4 – Minor	20
Artikel 5 – Bacheloreindwerk en werkwijze beoordelingscommissie.....	21

Paragraaf 2 – Toelatingseisen

Artikel 6 – Toegang tot vakken van de bachelorfase.....	22
---	----

Paragraaf 3 – Onderwijs, praktische oefeningen en tentamens, bouwplaatsen

Artikel 7 – Vorm onderwijs.....	22
Artikel 8 – Praktische oefeningen en tentamens.....	22
Artikel 9 – Bouwplaats.....	22
Artikel 10 – Frequentie, tijdvakken en volgtijdelijkheid tentamens	23

Paragraaf 4 – Honours Programme

Artikel 11 – Bachelor Honours Programme CT	23
--	----

Paragraaf 5 – Afwijken van examenprogramma

Artikel 12 – Afwijken van het examenprogramma	24
---	----

Paragraaf 1 – Studieprogramma

Artikel 1 – Samenstelling studieprogramma

Artikel 1 is verplaatst naar de ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING (OER), 2019–2020.

Artikel 2 – Samenstelling eerste studiejaar

Eerste cursusjaar

<u>Code</u>	<u>Vak</u>	<u>EC's</u>
CTB1000	Bouwplaats	8
bestaande uit:		
CTB1000–D1	Rapportagetechniek en handtekenen	
CTB1000–D2	Projectvaardigheden	
CTB1000–D3	Modelleren	
CTB1000–D4	CAD/BIM/BEM	
CTB1001–16	Analyse voor Civiele Techniek	6
bestaande uit:		
CTB1001–D1	Analyse (module 1)	
CTB1001–D2	Analyse II (module 3)	
CTB1002	Lineaire algebra voor Civiele Techniek	6
bestaande uit:		
CTB1002–D1	Lineaire algebra I	
CTB1002–D2	Lineaire algebra II	
CTB1110–17	Constructiemechanica 1	5
CTB1120–17	Inleiding Civiele Techniek	5
CTB1210	Dynamica en modelvorming	5
CTB1220–17	Integraal ontwerpen	5
CTB1310	Constructiemechanica 2	5
CTB1320–17	Bouwmaterialen en milieu	5
CTB1410	Ontwerpen van constructies en funderingen 1	5
CTB1420–17	Transport en planning	5

Artikel 3 – Samenstelling major, tweede en derde cursusjaar

Tweede cursusjaar

<u>Code</u>	<u>Vak</u>	<u>EC's</u>
CTB2000	Bouwplaats	8
bestaande uit:		
CTB2000–D1	Waterexperimenten en Python programmeren 1	2
CTB2000–D2	Materiaalexperimenten en Python programmeren 2	2
CTB2000–D3	Grondexperimenten en Python programmeren 3	2
CTB2000–D4	Numerieke methoden en Python programmeren 4	2
CTB2100	Differentiaalvergelijkingen voor Civiele Techniek	3
CTB2110	Vloeistofmechanica	5
CTB2121	Stedelijk water & milieutechniek	5
CTB2200	Kansrekening en statistiek	3
CTB2210	Constructiemechanica 3	5
CTB2220–14	Beton–en staalconstructies	5
CTB2300	Dynamica van systemen	3
CTB2310	Grondmechanica	5
CTB2320–17	Ontwerpen van constructies en funderingen II	5
bestaande uit:		
CTB2320–17–D1	Ontwerpen van constructies en funderingen II, practicum	2
CTB2320–17–D2	Ontwerpen van constructies en funderingen II, colleges	3
CTB2400	Numerieke wiskunde	3
CTB2410	Waterbouwkunde	5
CTB2420–17	Hydrologie	5

In plaats van de onderstaande vakken uit het tweede cursusjaar mag de student een alternatief vak doen zoals hieronder wordt aangegeven:

CTB2200	Kansrekening en statistiek	
alternatief:		
WI2031TH	Kansrekening en statistiek voor hbo–instromers	3
WBMT2049–T1	Kansrekening en statistiek	3
CTB2400	Numerieke wiskunde	
alternatief:		
WI3097TU	Numerieke wiskunde	4
+		
practicum in Bouwplaats CTB2000–D4.		

Een teveel aan studiepunten door het kiezen van alternatieven wordt niet in het examenprogramma gehonoreerd.

Derde cursusjaar

Code	Vak	EC's
n.v.t.	Minor	30
CTB3000–16	Bacheloreindwerk	10
CTB3310	Surveying and Mapping	4
CTB3320	Weg en railbouwkunde	4
3 specialisatievakken, te kiezen uit onderstaande keuzelijst		12

Overzicht van (sterk) aanbevolen keuzevakken, gerelateerd aan de MSc–track

Code	Course	BE	EE	GE	GRS	TP	WM	HE	SE
CTB3330	Structural Mechanics 4	BE–SD		i				i	All
CTB3335	Concrete Structures 2	BE–SD		i				i	All
CTB3340–15	Building Structures 1	All							i
CTB3350	Open Channel Flow							All	
CTB3355	Hydraulic Structures							All	i
CTB3360	Water System Analysis		i				All		i
CTB3365–16	Introduction to Water Treatment		All				All		
CTB3370–18	Geometrical Design of Roads and Railways					All			
CTB3385	Use of Underground Space			All					
CTB3390	Mechanics and Transport by Flow in Poreus Media			All				i	
CTB3415	Water Management Research		i				i	i	
CTB3420	Integral Design of Infrastructure	i							i
CTB3425–17	Monitoring and Stability of Dikes and Embankments			All				i	i
CTB3311	Climate Impacts and Engineering	i	i	i	All	i	All	i	i

Vakken met een voorkennisrelatie tot de MSc–track worden aangeduid met '**All**' (vetgedrukt). Sterk aanbevolen vakken worden aangeduid met 'All'. Andere interessante cursussen voor de MSc track zijn aangegeven met 'i'. Studenten die vakken met voorkennisrelatie NIET in de BSc volgen, dienen deze vakken op te nemen in het MSc–programma (zie TER MSc CE–AES).

Artikel 4 – Minor

1. De minor omvat 30 studiepunten en kan door de student naar keuze op de volgende wijze worden ingevuld:

- Minor Technische Universiteit Delft, Universiteit Leiden of Erasmus Rotterdam. In aanmerking komen de minors die door de genoemde universiteiten worden aangeboden en die bestemd zijn voor studenten die de bacheloropleiding Civiele Techniek doen. Wanneer de gekozen minor geen 30 studiepunten omvat, dient de student de minor aan te vullen met vakken die samenhang met de minor vertonen of – in het geval de gekozen minor 15 studiepunten omvat – ervoor te kiezen om een tweede minor van 15 studiepunten te volgen. De student dient in dit laatste geval de hieronder genoemde procedure voor een vrije minor te volgen. Het is vereist dat de student zich voor de minor inschrijft op de wijze als in de desbetreffende studiegids voor minors is beschreven.
- Alle minoren die 30 EC omvatten en worden aangeboden door een door de NVAO geaccrediteerde

universiteit⁴ buiten het LDE- verband worden volledig geaccepteerd, mits er geen overlap voorkomt met de inhoud van de vakken die tot de major van de opleiding behoren. De student dient in dit geval de hieronder genoemde procedure voor een vrije minor te volgen.

c. Vrije minor

Een samenhangend geheel van vakken van voldoende academisch niveau, tezamen 30 studiepunten, waarin geen overlap voorkomt met de inhoud van de vakken die tot de major van de opleiding behoren. In een vrije minor mogen geen vakken uit een masteropleiding van de Technische Universiteit Delft worden opgenomen.

Voor een vrije minor dient de student vooraf met een gemotiveerd verzoek goedkeuring aan de minor-coördinator te vragen. Binnen een vrije minor is het mogelijk om een extern project voor 10 of 15 EC uit te voeren. Hiervoor neemt de student voordat de aanvraag voor de vrije minor wordt gedaan, contact op met de verantwoordelijke docent (CTBAESB3010 / CTBAESB3015) om het projectvoorstel te bespreken.

d. Minor in het buitenland

Een samenhangend geheel van vakken van voldoende academisch niveau, tezamen 30 studiepunten, waarin geen overlap voorkomt met de inhoud van de vakken die tot de major van de opleiding behoren.

Toelatingseisen zijn:

- aanmelden voor een minor in het buitenland vindt plaats uiterlijk 1 december van het academisch jaar voorafgaand aan dat waarin de minor wordt gevolgd;
- studenten die in het tweede jaar van inschrijving een minor aanvragen, dienen ten minste 60 studiepunten van de BSc te hebben behaald;
- studenten die in het derde jaar van inschrijving een minor aanvragen, dienen ten minste 115 studiepunten van de BSc te hebben behaald.

Voor een minor in het buitenland dient de student de vrije minorprocedure te volgen. Studenten in het vierde of later jaar van inschrijving komen niet in aanmerking voor een minor in het buitenland.

2. De minor is gerosterd in het eerste semester van het derde cursusjaar.

Artikel 5 – Bacheloreindwerk en werkwijze beoordelingscommissie⁵

De bachelorfase wordt afgerond met een individueel eindwerk waaruit blijkt dat de student de in de opleiding opgedane kennis en vaardigheden beheerst en kan toepassen. Het bacheloreindwerk bestaat uit een integrerende opdracht die 10 studiepunten omvat, inclusief de vereiste reflectie, genoemd in artikel 5a, lid 3.

De richtlijnen voor het Bacheloreindwerk staan nader omschreven in de studiegids.

De (toelatings)eisen voor het Bacheloreindwerk zijn:

1. 1^e jaar behaald;
2. 80 EC aan 2^e- en 3^e-jaars vakken behaald, waaronder minimaal alle vakken uit de ethiek leerlijn CTB2320-17 en CTB2420-17;
3. In afwachting van tentamenuitslagen van het voorgaande kwartiel mag een start worden gemaakt met het eindwerk. Als na 20 werkdagen blijkt dat de student *niet voldoet aan de toelatingseis bedoeld in lid 1*, dan wordt student met onmiddellijke ingang uit het bacheloreindwerk verwijderd.
4. Het bacheloreindwerk moet binnen het kwartiel van tien weken waarin de student ermee begint, afgerond worden⁶;
5. In de handleiding voor het bacheloreindwerk is opgenomen in hoeveel fasen het bacheloreindwerk wordt onderverdeeld;
6. De beginfase wordt afgerond met een startnotitie die door de beoordelingscommissie wordt beoordeeld. Bij onvoldoende resultaat mag de student het bacheloreindwerk in dit kwartiel niet verder voortzetten;
7. De student draagt er zorg voor dat van de besprekingen en peilingen die met de beoordelingscommissie plaats vinden, een zakelijk verslag wordt gemaakt;
8. Een student mag binnen een periode van vijf aansluitende kwartielen, het zomerkwartiel daarbij inbegrepen, niet meer dan twee keer aan (een deel van) het bacheloreindwerk deelnemen.

⁴ Een universiteit moet lid zijn van de VSNU. Een minor van een hbo-universiteit is niet toegestaan.

⁵ Zie ook Regels en Richtlijnen van de Examencommissie.

⁶ In het geval dat het bacheloreindwerk in de zomerperiode wordt gedaan dient in dit artikel onder het woord "kwartiel" tevens verstaan te worden "de/een periode van 8 weken in de zomerperiode".

Artikel 5a – Leerlijn ethiek

1. Het onderwerp ethiek is onderdeel van de inhoud van verschillende vakken uit het bachelor examenprogramma en dit wordt getoetst in aparte opdrachten, in praktische oefeningen of als onderdeel van het tentamen. In de studiegids wordt vermeld welke vakken dit betreft.
2. Ethiekopdrachten vormen samen een portfolio. Bij elk vak waar ethiek een onderdeel is, wordt aangegeven welke opdrachten moeten worden opgenomen in het portfolio.
3. De student voldoet aan de eindtermen van deze leerlijn wanneer de reflectie, dat een onderdeel van het bacheloreindwerk is, op het portfolio met een voldoende wordt beoordeeld.

BSc CT Ethiek overgangsregeling

Studenten die voor 1 september 2016 zijn begonnen aan de BSc Civiele Techniek komen vanaf 1 september 2019 niet meer in aanmerking voor een vrijstelling voor de ethiek- deelresultaten van zeven vakken die deel uit maken van de ethiekleerlijn. Om de vakken te behalen moeten alle onderdelen inclusief het ethiekonderdeel, voldoende afgerond worden. De regeling betreft de volgende zeven vakken die deel uitmaken van de ethiekleerlijn:

CTB1110-17	Constructiemechanica
CTB1120-17	Inleiding Civiele Techniek
CTB1220-17	Integraal Ontwerpen
CTB1320-17	Bouwmaterialen en Milieu
CTB1420-17	Transport & Planning
CTB2320-17	Ontwerpen van constructies en funderingen
CTB2420-17	Hydrologie

Studenten die voor 1 september 2016 zijn begonnen aan de opleiding Civiele Techniek zijn wel nog steeds vrijgesteld van het inleveren van een ethiekportfolio bij het bacheloreindwerk.

Paragraaf 2 – Toelatingseisen

Artikel 6 – Toegang tot vakken van de bachelorfase

Verplaatst naar artikel 5: Bacheloreindwerk en werkwijze beoordelingscommissie.

Paragraaf 3 – Onderwijs, praktische oefeningen en tentamens, bouwplaatsen

Artikel 7 – Vorm onderwijs

Artikel 7 is verplaatst naar de ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING (OER), 2019-2020.

Artikel 8 – Praktische oefeningen en tentamens

Artikel 8 is verplaatst naar de ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING (OER), 2019-2020.

Artikel 9 – Bouwplaats

1. Deelname aan de praktische oefeningen van de Bouwplaats in de opleiding Civiele Techniek is verplicht.
2. Wanneer de student door bijzondere persoonlijke omstandigheden niet in staat is (geweest) een praktische oefening bij te wonen, meldt hij dit bij voorkeur tevoren maar in ieder geval zo snel mogelijk, bij de studieadviseur en bij de docent. De docent biedt na beoordeling door de studieadviseur of er sprake is of was van bijzondere persoonlijke omstandigheden, de student indien mogelijk eenmalig een herkansingsmogelijkheid aan.

3. Elke afzonderlijke opdracht dient met een voldoende (V) te worden afgerond. Wanneer de student niet alle opdrachten binnen de onderwijsperiode met een voldoende heeft afgerond, dienen alle onderdelen van de betreffende onderwijsperiode opnieuw te worden gedaan.
4. Voor een student die het onderdeel programmeren niet met een voldoende heeft behaald, geldt dat de resultaten van de overige practicumonderdelen uit het kwartaal wel een voldoende heeft behaald, geldt dat de resultaten van de overige practicumonderdelen – in tegenstelling tot hetgeen in lid 3 is vermeld – geldig blijven in het daaropvolgende collegejaar, mits de student zich aantoonbaar actief heeft ingezet voor het onderdeel programmeren. Onder 'aantoonbaar actief' wordt een actieve deelname en aanwezigheid bij alle werkgroepen verstaan (zie art 11.1 OER):
  - Hiervoor moeten alle gewone Notebooks voldoende zijn en voor de Individuele Notebook moet minstens een (1) vraag voldoende zijn. Ook bij de herkansing geldt dat minimaal een (1) vraag voldoende moet zijn; hiermee beoordeelt de coördinator inhoudelijk of de student een serieuze poging heeft gedaan om aan de eindtermen van het vak te voldoen. De coördinator van de bouwplaats besluit of een student hiervoor in aanmerking komt.

Artikel 10 – Frequentie, tijdvakken en volgtijdelijkheid tentamens

1. Tot het afleggen van de tentamens van de opleiding wordt twee maal per jaar de gelegenheid gegeven:
  - de eerste maal aan het eind van het kwartaal waarin het vak wordt aangeboden
  - de tweede maal aan het eind van het eerstvolgende kwartaal of, voor de vakken die in het vierde kwartaal worden aangeboden, in de hertentamenperiode in de zomer.
2. In afwijking van lid 1 geldt voor de onderstaande vakken dat zij tijdens het kwartaal met deeltoltsen worden getoets en dat het hertentamen aan het eind van hetzelfde kwartaal met een integrale toets plaats vindt. Als de deeltoltsen niet tot een voldoende eindresultaat voor het vak hebben geleid, vervallen aan het eind van het kwartaal alle resultaten voor de deeltoltsen van het vak.

CTB1120–17	Inleiding Civiele Techniek
CTB1220–17	Integraal ontwerpen
CTB1320–17	Bouwmaterialen en milieu
CTB1420–17	Transport en planning
CTB2121	Stedelijk water & milieutechniek
CTB2220–14	Beton- en staalconstructies
CTB2320–17	Ontwerpen van constructies en funderingen II
CTB2420–17	Hydrologie

Paragraaf 4 – Honours Programme

Artikel 11 – Bachelor Honours Programme CT

1. Goed gemotiveerde studenten die het eerste cursusjaar in één jaar hebben behaald en daarvoor een gemiddeld cijfer van ten minste 7,5 hebben behaald, worden uitgenodigd te solliciteren naar deelname aan het Bachelor Honours Programme CT (Civiele Techniek) voor excellente bachelorstudenten, beschreven in OER BSc artikel 10.2.
2. Het Bachelor Honours Programme CT omvat 60 studiepunten:
  - a. 40 studiepunten hiervan maken deel uit van het examenprogramma in de vorm van een minor en een bacheloreindwerk die aan bijzondere eisen voor excellente studenten voldoen.
  - b. 20 studiepunten worden als extra vakken naast het examenprogramma gedaan op de wijze als in lid 3 wordt beschreven.
3. De 20 studiepunten van het Bachelor Honours Programme CT die als extra vakken naast het examenprogramma worden gedaan, worden als volgt ingevuld:
  - a. Module CiTG-onderzoek, CTB3431–19: 5 studiepunten
  - b. Module eigen project, CT3432: 6 studiepunten
  - c. Module derde jaar, CTB3430–19: 4 studiepunten
  - d. Modules uit het instellingsbrede deel van het Bachelor Honours Programme: ten minste 5 studiepunten

4. De honourscommissie ten behoeve van het Bachelor Honours Programme CT bestaat uit een honourscoördinator en drie hoogleraren afkomstig uit de thematische functiegebieden Bouw, Water en Transport. De opleidingsdirecteur benoemt de leden van de honourscommissie.
5. De beoordeling van de verschillende onderdelen van het programma geschiedt door de desbetreffende examinerator. Daarnaast wordt de honourscoördinator in ieder geval betrokken bij de beoordeling van de minor en het bacheloreindwerk.

Paragraaf 5 – Afwijken van examenprogramma

Artikel 12 – Afwijken van het examenprogramma

De examencommissie kan afwijkingen van het examenprogramma toestaan.